

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3582

Vragen van de leden **Sjoerdsma** (D66), **Servaes** (PvdA) en **Jasper van Dijk** (SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *een uitnodiging aan Saoedi-Arabië voor een Nederlandse wapenbeurs* (ingezonden 26 juli 2016).

Antwoord van Minister **Hennis-Plasschaert** (Defensie) en van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 19 september 2016).

Vraag 1, 2, 3

Herinnert u zich de antwoorden op de Kamervragen over een Saoedische delegatie die op uitnodiging van de Koninklijke Marine een Nederlandse wapenbeurs bezoekt?¹ Kunt u toelichten waarom u de eerste vraag niet volledig hebt beantwoord? Bent u bereid dat alsnog te doen? Is voor de wapenbeurs «Maritime/Air Systems & Technologies (MAST) 2016» een uitnodiging verstuurd aan een Saoedische delegatie door de Koninklijke Marine? Zo ja, kunt u toelichten waarom? Kunt u tevens toelichten waarom deze Saoedische delegatie niet op deze uitnodiging is ingegaan? Indien geen Saoedische delegatie is uitgenodigd door de Koninklijke Marine voor de MAST-wapenbeurs, kunt u toelichten waarom de website van de MAST-wapenbeurs vermeldt dat de Koninklijke Marine met de «volledige steun van de Commandant Zeestrijdkrachten» wel degelijk gasten van Saoedi-Arabië heeft uitnodigd?²

Antwoord 1, 2, 3

Ja, ik herinner mij de antwoorden. Er zijn door de Commandant Zeestrijdkrachten uitnodigingen voor deelname aan de MAST 2016 defensiebeurs verstuurd aan vertegenwoordigers van 23 verschillende landen, waaronder Saoedi Arabië, om in internationaal kader de laatste technologische ontwikke-

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 3146

² <https://mastconfex.com/>, «MAST's bespoke VIPs/Hosted buyers programme – with full support of Lieutenant General RNLMC Rob Verkerk, Commander of Royal Netherlands Navy – will invite guests from:
NATO/Europe – Canada, France, Germany, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Spain, Turkey, UK, USA
Other Europe – Sweden
Asia/Pacific – Australia, India, Japan, Malaysia, Philippines, Singapore, South Korea, Thailand, Vietnam, and
Gulf States – Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi Arabia, UAE».

lingen met elkaar te bespreken. Zoals gemeld bij de beantwoording van eerder gestelde Kamervragen (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 3146) is er geen Saoedische delegatie aanwezig geweest op de MAST 2016 defensiebeurs. De reden hiervan is niet bekend.

Vraag 4, 5

Indien een Saoedische delegatie is uitgenodigd voor de MAST wapenbeurs, kunt u toelichten hoe zich dit verhoudt tot uw voornemen om een zeer strikt wapenexportbeleid te hanteren naar Saoedi-Arabië?

Bent u op de hoogte van het feit dat Saoedi-Arabië het humanitair oorlogsrecht schendt in Jemen en het feit dat de mensenrechtensituatie in Saoedi-Arabië onverminderd slecht is? Zo ja, kunt u toelichten waarom u het uitnodigen van Saoedi-Arabië voor een Nederlandse wapenbeurs gerechtvaardigd acht?

Antwoord 4, 5

Zoals reeds eerder gesteld in antwoord op Kamervragen van de leden Sjoerdsma, Servaes en Van Dijk, blijft het kabinet een zeer strikt wapenexportbeleid naar Saoedi-Arabië hanteren. Voor iedere export van militaire goederen uit Nederland met als eindbestemming Saoedi-Arabië moet een uitvoervergunning worden aangevraagd, zoals dat ook voor aanvragen met andere eindbestemmingen geldt en ongeacht de aanleiding van de aanvraag. Vergunningaanvragen voor Saoedi-Arabië worden in het bijzonder strikt getoetst aan de acht criteria van het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexportbeleid en op een case-by-case basis aan de hand van de aard van de goederen, de eindgebruiker en het eindgebruik.

Het kabinet deelt uw mening dat de mensenrechtensituatie in Saoedi-Arabië zeer zorgelijk blijft. Ook is het kabinet op de hoogte van de verklaringen van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties dat alle partijen in het conflict in Jemen het humanitair oorlogsrecht schenden. Zoals gesteld in de Kamerbrief van 13 januari jl. en is besproken tijdens het AO wapenexportbeleid van 11 februari jl. (Kamerstuk 22 054, nr. 274), keurt Nederland daarom alleen uitvoervergunningen voor militaire goederen naar Saoedi-Arabië goed als onomstotelijk vaststaat dat die goederen niet kunnen worden ingezet in Jemen of bij mensenrechtenschendingen. Het Nederlands wapenexportbeleid richting Saoedi-Arabië is hiermee één van meest strikte van alle EU-lidstaten.

Dit beleid staat echter los van de bilaterale contacten met de marine van Saoedi-Arabië.

Vraag 6

Kunt u een overzicht geven van hoe vaak Saoedische delegaties de afgelopen vijf jaar zijn uitgenodigd voor wapenbeurzen in Nederland door (onderdelen van) de overheid?

Antwoord 6

Het Ministerie van Defensie voert geen centrale registratie van defensiebeurzen. Het is daarom niet mogelijk om het gevraagde overzicht te geven.